

U svemu nas mora voditi jedinstvo, povezano s ljubavlju. Ništa ne bi smetalo jedinstvu, kad bi smo imali na jednoj ploči pjesme, koje su bliže srcu Dalmatinaca, na drugoj koje su bliže vjerniku u Hrvatskom zagorju, na trećoj koje voli puk u Istri itd. Ništa ne će pomutiti ljubav među nama, ako se u jednoj te istoj crkvenoj pjesmarici nalaze pjesme, koje vole Dalmatinci, koje odgovaraju duši našeg hrvatskog Zagorca, Istranina itd. Svatko će birati za sebe. Svatko će biti zadovoljan.

Fra Vjeko VRCIĆ

NEKOLIKO SUGESTIJA NA »NOVI TRIJUMFALIZAM« U CRKVI

Priznati moramo, da me je nemalo iznenadio članak, ako se ne varam, ispod pera naše priznate knjižnice. Pomalo u čudu, pomalo praćen znatiželjom, jer o nekom tobožnjem »trijumfalizmu« se je kod nas već pisalo, pročitao sam članak. Treba žaliti ovaj slučaj, jer je članak nesumice pomalo tendenciozan. B. piše o važnim i krupnim pitanjima, ali znamo mi kako je s istinom: možeš je prikazati tako ili onako, pa je naravno da može iako koji člančić postati i tendenciozan. I pored svih pogrešaka, koji bez sumnje ima i u Crkvi, ne možemo govoriti o nekom triumfalizmu u Crkvi, jer ona i u najzlatnijim vremenima nije »trijumfirala«, jer je bilo uvijek i briga i teškoća. Crkva će svoj trijumf doživjeti s Kristom na svršetku svijeta, a do tada ona će uvijek biti obilježena s križem. Nju mnogo puta i vlastita djeca vrijeđaju i izdaju. Unaprijed poričem, da bih smatrao članak o triumfalizmu izdajom Crkve. O tome ne može biti govora, jer bez sumnje B. je privržen Crkvi. Ali ipak uočljiva je tendencija pristranosti, koja možda izvire iz razočaranja i užaljenosti. Ako ne drugo, barem ono o »šusterkatolicizmu« svjedoči za ovu tvrdnju.

Razumljivo je, da su pisci teolozi prijašnjih stoljeća pisali za druge ljude, a bila su i druga vremena, pa je naravno da su pisali jezikom, koji je nama danas pokatkada potpuno tuđ. Zato treba svako djelo ocijeniti mjerom vremena i prilika, u kojima je nastalo. Ne možemo mi biti mudriji od prijašnjih pokoljenja iako u mnogim stvarima imamo pročišćenije pojmove. Ali zasluge za ovo nisu samo naše.

Najviše zamjeravam B., što smatra da Crkva nema za svoje područje sva rješenja za pitanja, koja su za nju od velike važnosti. Iz toga bi morali zaključiti, da je svršeno s poslanstvom Crkve, jer nije više kadra odgovoriti na sva važna pitanja sadašnjice. Naravno tu se govori o stvarima vjere i morala. Pa i Sv. Duh je u tom primjeru podbacio. Što ćemo sada? Dosada smo Crkvi vjerovali, jer je imala garanciju Sina Božjega, a što ćemo sada, ako nije više sposobna rješavati za nju važna i bitna pitanja? Mislim, da je tu B. u pogrešnom shvaćanju. Crkva će riješiti sva ta pitanja, ako ih dosada nije riješila. Ona je mnogo puta spora, i nekoji joj to zamjeraju, ali oprez Crkve uvijek je bio opravdan. Kada je bila oprezna, najmanje je pogriješila. Na kraju krajeva Crkva neće zakasniti, pa neka to netko smatra triumfalizmom ili ne! U to sam potpuno uvjeren.

B. spominje odgovor predavača na jednoj nedavnoj »koncilskoj tribini«. Predavač je smatrao, da nije konstruktivno kopati po prošlosti. Odgovor bi morao otprilike ovako glasiti: Naravno, da je

mногоšta bilo pogrešno, ali to tek mi sada uočujemo. Ljudi onih vremena su bili uvjereni, da pravilno postupaju. Tako je naprimjer slavni astronom danski Tycho de Brache bio potpuno uvjeren, da je Galileo Galilei u zabludi. U ono vrijeme Ptolomejev sistem bio je dokazana činjenica, pa nije bilo lako prodrijeti novim naučavanjem. Ne možemo mi biti suci onim vremenima, ali možemo mnogošto od njih naučiti. Naravno ni krivnja nije naša, ako su oni pogriješili. Nećemo mi činiti pokoru za njihove grijehe. To ne bi bilo niti pametno. Ali u novije vrijeme primjećuje se u nekim krugovima svijest neke posebne kolektivne krivnje, koju treba odbaciti. Mi ćemo jedino odgovarati za svoje grijehe i pogreške.

Još mi se čini nepravедnom tvrdnja o nekom tobože »lakom katolicizmu« a vidi se, da se tu radi o problemima mladih, o kojima naročito piše »Glas koncila«. Svakako je malo neobično, da je toliko pisama sa seksualnom problematikom, ali takva nam je omladina, omladina našeg vremena, rođena u ekspanziji panseksualizma, pa još više osjeća teret ovog delikatnog područja. Naravno, kad bi mladi pitali o književnosti s vjerskog aspekta, uredništvo bi im jednako odgovaralo. Ali eto ovakvih pisama po svojoj prilici nema. Još jednom naglašavam: treba se čuvati pod svaku cijenu od tendencioznosti, jer time se vrijeđa i ljubav prema bližnjemu a i istina, koja mora voditi ruku svakog pisca.

Vilko ŠOLINC

VENITE, MITTAMUS LIGNUM IN PANEN EIUS... (Jer 11, 19)

V poglavju hvalnic beremo v času trpljenja nerazumljivi stavek iz preroka Jeremija 11, 19. Stavek, kakršen je v brevirju, nima nobenega smisla. Vzet je iz Vulgate in je dobesedni latinski prevod hebrejskega masoretskega besedila. Kakšno zaroto naj pomeni zbor hudodelcev zoper preroka, ko pravijo: »Pridite, vrzimo les v njegov kruh? »Ali naj les zžagamo, zdrobimo in vržemo v testo, da bo pravični moral jesti les namesto kruh in umrl? To nima nobenega smisla. To je klasičen primer, kako moremo dognati smisel stavka ne z eksegezo, ampak s tekstno kritiko. Slovenski prevod (Sveto pismo III, Maribor 1958, 232) je prirejen po jeruzalemski bibliji, vendar ne dosledno. Glasi se:

»Pokončajmo drevo z njegovim sadom vred...«

»Détrusons l' arbre dans sa vigueur...«

Prvi del stavka je pravilno preveden, drugi pa ne. »Dans sa vigueur...« ne pomeni sad drevesa, ampak življensko silo, ki jo drevo nosi v sebi, da sad obrodi. Da je to pravilno, pogledajmo tekstno kritično izvirno hebrejsko besedilo. V hebrejščini sta slični besedi lah (svež, mlad, krepak) in lhm (ali vokalizirano: lehem), kruh. Od lah se glasi samostalnik leah in pomeni: svežost, mladost, življensko silo, moč. Masoretski tekst ima: belahmô, to je: v njegov kruh; brezdvoma bi moralo stati: belehô, to je: v njegovi moči. Hebrejska črka m (mem) se je vrnila med h in sufiks tretje osebe ednine ô njegov in tako spremenila prvotno razumljiv pomen stavka v sedanjo nerazumljivo obliko. Takih primerov vnašanja ali opuščanja konzonantov je v svetem pismu več, kar spričo naporenega prepisovanja konzonantnega besedila ni čudno, če so se take zamenjave dogajale. V prvotnem, izvirnem hebrejskem besedilu se je stavek moral glasiti: Pridite, pokončajmo drevo v njegovi živ-